

HOCAMIZ'IN HALLERİ

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytânî'r-racîm. Bi'smi'l-lâhi'r-rahmânî'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi rabbil-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve hâtemi'n-nebiyyîn... Tâci ruûsinâ ve tabî-bi kulûbinâ ve kurreti uyûninâ muhammedi-ni'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahbihî ve men tebi-ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ... Emmâ ba'd:

Çok aziz, çok muhterem, çok sevgili kardeşle-rim! Allah'a sonsuz hamd ü senâlar olsun... Bizi sonsuz nimetlerine mazhar eyledi. Her şeyimiz onun lütfundandır. Habîb-i Edîbi, Efendimiz ser-verimiz Peygamber SAS Hazretleri'ne sonsuz ta-hiyyat ve ihtiramlarımızı, salât ü selâmlarımızı arz ederiz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi rahmetine erdirdi-ği kullarından eylesin... Muhammed-i Mustafâ-sının öğrettiği yoldan, onun mübarek cadde-i kübrâsından, sünnet-i seniyyesinden, bir göz yumup açıncaya kadar bizi ayrı düşürmesin... Yolunda dâim, zikrinde kâim eylesin... Ömrü-müzü rızasına uygun geçirip, huzuru izzetine sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı cümle-mize nasîb ü müyesser eylesin...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

a. Hocamız'ı Anma Haftası

Hocamız cennet mekân, kutbü'l-àşîkîn ve gav-sü'l-vâsılîn, esseyyid, eş-şeyh, el-hâfız Muham-med Zâhid ibn-i İbrâhim elBurusevî Hazretleri, 14 yıl önce Kasım'ın 13'üne rastlayan böyle bir perşembe günü dünyasını değiştirmiş, dâr-ı bekâyâ irtihal eylemişti. Aradan geçen yıllarda aziz Hocamız'ı, başımızın tâcı, gözümüzün nuru Şeyhimiz'i, her sene bazı merasimler yaparak, hatimler okuyarak, büyük ilmî toplantılar ya-parak; sempozyum dedikleri birçok alimin ka-tıldığı, konuşmalar yaptığı toplantılarla, çeşitli sevaplı faaliyetlerle, ruhu şad olsun diye an-maktaydık.

Tabii ona olan bağlılığımızı, müridliğimizi, sev-gimizi, saygımızı ne yapsak tam ifade edeme-yiz. Onun için ne yapsak, bizim için kâfî olmaz, onun şânına kâfî gelmez.

Bu sene de bir hafta, Anadolu'nun muhtelif bü-yük şehirlerinde Hocamız için anma toplantıları tertipleylim diye planladık. İlân ettik sizlere...

Geçtiğimiz pazartesi günü Bursa'dan başladık. Çünkü Hocamız cennetmekân Bursalı ve vazi-fesinin bir kısmını Bursa'da ifa etmiş. Bu İstan-bul'daki camilere naklen gelmesinden önce de en son, büyük mürşid Üftâde Muhyiddin Mu-hammed Burusevî Hazretleri'nin mübarek ca-misinde vazife görmüş.

O Üftâde Hazretleri, zamanının kutbu; nasıl Aziz Mahmud-u Hüdâî Hazretleri'ni, "Evlâdım, bundan sonra seni İstanbul'a vazifelendiriyö-

rum, haydi bakalım oraya git! İnşaallah padişahlar özengini tutar, bindiğin atın yularını çeker, önünde yaya yürür; böyle izzete mazhar olursun...” diyerek gönderdiği gibi, aradan asırlar geçmiş olmasına rağmen, sanki yine Üftâde Hazretleri, bu sefer Muhammed Zâhid Hocamız’ı öyle bir mânâda, öyle bir şekilde göndermiş gibi, Hocamız Bursa’dan, Üftâde Camii’nden gelmişti.

Sanki Aziz Mahmud-u Hüdâî Hazretleri’nin padişahlar gelip elini öptüğü, kendisine mürid olduğu gibi, atının üzengisini tutup binmesine yardım ettiği gibi, önünde seyis gibi tevâzu ile yaya yürüyüp atının yularını çektiği gibi; Hocamız cennet mekân da buraya geldikten sonra, devlet başkanları onun müridi olmuştur, başbakanlar müridi olmuştur, bakanlar müridi olmuştur. Parti başkanlarının hemen hepsi buraya gelmiş, elini öpmüş, duasını talep etmiştir. Mühim meselelerde kendisine danışmıştır. Mesele sorup, rızasını alıp öyle yapmağa gayret etmişlerdir.

Öyle bir büyük makama nâil olan Hocamız’ın ilk vazifesi Bursa’da olduğu için, biz de ilk anma gününü Bursa’da tertiplemiştik. El-hamdü lillâh Üftâde Camii’nde çok feyizli oldu. Üftâde Camii de her ne kadar böyle küçük bir cami ise de, çok feyizli, tatlı, zevkli, şevkli oldu.

Oradan İzmir şehrinde, İzmir’in en büyük camisi olan Hisar Camii’nde anma toplantısı oldu. Cami doldu, hatıralar yâd edildi. Oradan Konya’ya geçildi. Konya’da çok büyük bir salon, bü-

yük bir izdihamla hınca hınç doldu. Orada yâd edildi Hocamız... Sonra Kayseri’de yâd edildi.

Sonra Ankara’da, Kocatepe Camii’nde yâd edildik cuma günü. Orada çok tatlı, feyizli, merasimler, konuşmalar oldu. Dün Eskişehir’de, bugün de yine devam edecek iki günlük bir programın bir bölümü olarak, biz de akşam Eskişehir’in bir camiinde konuşmalar yaptık.

Nihayet Hocamız’ı anma haftamızın son günü olan, yâni merasimlerin son günü... Hatırimızdan çıkması mümkün değil de... Hani, “Hiç hatırimdan çıkmıyor ki!” dediği gibi. Çok sevilen şeyin hiç hatırdan çıkmadığı gibi... Hatıralarının merasimle başkalarına da duyurulduğu haftanın son günü ve 13 Kasım... Hocamız’ın vefatı zamanına tesadüf eden bu günde, son vazife yeri olan bu camii şerifte böylece, çok kalabalık bir muhib, mürid ve aşık-ı sâdık vefalı dervişler zümresi halinde toplanmış bulunuyorsunuz.

Biliyorum ki, dışarıda trafik alt üst oldu, sokaklar tılandı. Çünkü bir araba ile gelirken, 20 dakika önce geldik karşı yakadan; bazı sokaklardan geçemedik, zar zor yetiştik buraya... Şimdi daha da dolmuştur, aradan geçen o on beş-yirmi dakika içinde... Ve bu cami, Hocamız’ın zamanından sekiz misli kadar büyütüldüğü halde, görüyorsunuz her taraf onu seven insanlarla dopdoldudur ve oturulacak yer kalmamıştır.

Bu tabii, fâil-i mutlak, fâil-i hakîkî Allah-u Teâlâ Hazretleri’dir, şekkimiz, şüphemiz yok.

يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ (إبراهيم: ٢٧)

(*Yef'alu'llàhu mâ yeşâ'*) “Cenâb-ı Mevlâ, ne dilerse onu yapar.” (İbrâhim, 14/27)

إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ

(*İnna'llàhe yahkümü mâ yürîd*) “Allah neye hükmederse, dilediği gibi hükmeder.” (Mâide, 5/1)

لَا فَاعِلَ إِلَّا هُوَ

(*Lâ fâile illâ hû*) dervişlerin ilk dersidir. “Her şeyin müsebbibü'l-esbâbı Allah-u Teâlâ Hazretleri'dir. Her şeyi olduran odur.” Aradan 14 yıl geçtiği halde, bu teveccühü ihsan eden de odur. Hamd ü senâlar olsun...

Bu Hocamız'ın ulüvv-ü şânına bir nişânedir. Hocamız'ın büyüklüğüne, makamının, mertebesinin büyüklüğüne evliyâullah büyük zatların şهادetleri vardır, sahih rüyaları vardır. Zamanının kutbu olduğuna dair, rüyalarda işaretler vardır. Elhamdülillâh, o işaretleri tabii görenler bilir de, dışarıdan da, meseleyi dıştan takip edenler de, böyle bir muazzam sevgi izdihamını görünce, oradan da anlaşıyor.

Her gittiğimiz yerde, Hocamız için okunmuş olan hatm-i şeriflerin dualarını yaptık. Yetmiş bin kelime-i tevhid, bir tevhid hatmi olur. Binlerce Kur'an-ı Kerim hatmi, milyonlarca kelime-i tevhid, yüz binlerce salevât-ı şerife,

binlerce süver-i Kur'aniyye ile, her gittiğimiz yerde Hocamız'ın ruhuna gönderdi kardeşlerimiz bu hediye-i Kur'âniyyelerini... Ve her gittiğimiz yerde de cami dolusu insanlar ders aldılar, tekkemize intisab eylediler. Muazzam bir bereket ile, muhteşem bir şekilde elhamdü lillâh devam ediyor. *El-hamdü lillâh, el-hamdü lillâh, elhamdü lillâh... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh...*

Muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:¹

(عِنْدَ كُلِّ خَتْمَةٍ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ (كر. عن أنس

RE. 320/6 (*İnde külli hatmetin da'vetün müstecâbetün*) [Her hatimden sonra müstecâb bir dua vardır.] buyurmuş Peygamber SAS Efendimiz.

Allah'ın kelâmı Kur'an-ı Kerim bir kere bir hatmedildi mi, o hatim edilip de sonuna gelindi mi, işte o zaman dualar makbul olur. Neden? Okunan Kur'an-ı Kerim olduğu için, Allah'ın kelâmı olduğu için...

Onu okuyan kimseye Allah-u Teâlâ Hazretleri,

1 5 Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.416, no:2254; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliya*, c.VII, s.260; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.279, no:985; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.125; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.390, no:4984; İbni Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.271, no:1577; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.47, no:4121; Zehebî, *Lisânü'l-İ'tidal*, c.IV, s.412, no:9643; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.160, no:3340; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.777, no:1786; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.328, no:14396.

o Kur'an-ı Kerim'i hatmetmesinin bereketi olarak, o anda yapacağı duaları müstecâb kılacağını Peygamber Efendimiz bildiriyor. Yâni, hatmin sonunda yapılan dualar müstecâb oluyor.

E şimdi kâğıtları sıraya diziyorum, bu binlerce hatimler, binlerce, yüzbinlerce, milyonlarca zikirler; yâni bir hatmin bile sonunda yapılan dualar makbul iken, arkasından bu kadar hatimler okunup... Herkesin hayretini çekecek kadar.

Ankara'da Rıza Çöllü Hoca, kendisi Sami Efendi dergâhına mensub bir muhterem hocaefendi, Hacı Bayram'da Hocamız'ın ruhuna okunan hatimlerin miktarının büyüklüğünü görünce, hayretler içinde kalmıştı vefatı senesinde... Yine aynı hayretlere sezâdır durum, aynen devam etmektedir.

Bu Hocamız'ın bereketidir, Allah'ın Hocamız'a ikramıdır. Kardeşlerimizin hediyesidir ama, Allah'ın ikramıdır. Çünkü onlara o sevgiyi veren de Allah'tır, bunu okutan da Allah-u Teâlâ Hazretleri'dir. Allah hepinizden razı olsun...

b. Allah İnsanın Gönlüne Bakar

Şimdi caminin içi böyle arif insanlarla doluyken, bilene bildiği şeyi söylemeğe lüzum yok ama, konuşmalarımız banda da alındığı için, bir şeyi söylemek gerekiyor. Çünkü konuşma başka yerlerde de dinlenecek, başka insanlar da dinleyecekler.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Hocamız cennet mekân, kaddesa'llâhu sırrahu'l-azîz, ken-

disi şeyh olduğu halde, mürşid-i kâmil olduğu halde, buyurmuş ki:

“—Şeyhlik de boş, müridlik de boş, zenginlik de boş, mevkî makam da boş... İşin aslı, asıl dikkat edilecek şey, Allah'ın sevgili kulu olmaktır. Mühim olan odur. Hayatta asıl gâye, Allah'ın sevgili kulu olmaktır.”

Eğer bir insan bir makama çıkmışsa, bir makamın, rütbenin işaretini üstüne takınmışsa, üniformasını giymişse, giysin... Ama Allah'ın sevgisini kazanamamışsa, bu dışına üniforma giymenin faydası yoktur; üniforma ister devlet başkanlığı üniforması olsun, ister askerî mareşallik rütbesi olsun, ister tasavvufî bir rütbeyi gösteren cübbe, sarık olsun...

Hocamız'ın sevdiği bir beyit vardı, tasavvufî beyit:

Dervişlik olaydı tac ile hırka, Alırdık biz dahi otuza, kırka...

Çarşıdan pazardan alınan bir şey değil dervişlik... İstedğin kadar büyük bir sarık temin edebilirsin çarşıdan. Parasını verirsin, yakışıklısını, güzelini, pahalısını alırsın, ihtişamlı da olur, sadrazam kavuğu gibi olur. Padişah kavuğu gibi de olabilir.

Çok güzel bir cübbe alabilirsin, üzerine sırma bir şey takabilirsin... Gösterişli olur, Arap diyarından gelen sırmalı abâyeler filân gibi olabilir. Mühim olan post değil, postun içi... Mühim olan, içindeki insanın Allah'ın sevdiği kul olma-

sı... Gerisi boştur.

Yâni, isterse bir kimse çıksın ortaya, şeyhim desin... Allah'ın sevgili kulu olamamışsa, kıymeti yok...

Onun için şu mihrabda, Hocamız cennet mekânın bir sözünü kulaklarımla duydum, hatırlıyorum. Diyor ki: “—Şeyhlik yapmak mecnunluktur, deliliktir, divâneliktir; ancak vazifeli olmak müstesnâ... Vazifeli ise, salâhiyetli ise, hakîkî ise; tamam... Ama hakîkî değilse, delilik, divâneliktir.” Öyle şey olur mu? Dış şeklin kıymeti yok!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صَوْرِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ؛ وَلَكِنْ إِنَّمَا يَنْظُرُ
(إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ) (م. ه. حم. عن أبي هريرة)

RE. 92/3 (*Inna'llàhe lâ yenzuru ilâ suveriküm*)

2 6 Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.427, no:4651; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.173, no:4133; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.284, no:7814; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.120, no:394; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.328, no:10477; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.272; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.369, no:379; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.140, no:264; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.166, no:614; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.70, no:69; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.326; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müteferrik*, c.III, s.217, no:1352; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.98; Ebû Hüreyre RA'dan.

Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.540, no:1544; Yahyâ ibn-i Ebî Küseyr Rh.A'ten.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVIII, s.193; Ebû Ümâme RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.23, no:5262; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.143, no:6995.

ve emvâliküm) “Allah sizin boyunuzun posunuzun güzelliğine, endâmınızın mütenâsib olmasına, elbisenize bakmaz; paranıza bakmaz, maddî mevkiinizin, makamınızın yüksek olmasına bakmaz. (*Velâkin innemâ yenzuru ilâ kulûbiküm ve a’mâliküm*) Lâkin gönüllerinize ve amellerinize bakar.” Allah-u Teâlâ Hazretleri insanların sûretlerine bakmıyor, zâhirlerine bakmıyor, mallarına, mevkilerine, makamlarına bakmıyor. Ancak gönüllerine bakıyor ve yaptıkları amellere bakıyor. Hangi niyetle ne amelleri yaptığına bakıyor.”

(*Yenzuru ilâ kulûbiküm*) Gönüllere bakıyor. Kalp gönül demek. Yâni, şu tık tık atan kalb herkeste var; kâfırde de var, münafıkta da var, cahilde de var, gâfilde de var... Ama mü’minin gönlü, imanla nurlanmış olan gönül kıymetli.

Hocamız, Allah’ın bize verdiği çeşitli nimetleri sayarken, en çok:

“—Allah sana gönül gibi bir nimet vermiş, kardeşim! Sana bir gönül nimeti vermiş Allah... Niye bu gönlü nurlandırmıyorsun, çalıştırmıyorsun? Niye gönül gözünü açmıyorsun, niye kalbini sâfîleştirmıyorsun, niye Allah’ın sevgili kulu olmağa çalışmıyorsun? Yâni, bu imkân sana verilmişken, niye böyle olmağa çalışmıyorsun?” diye söylerdi.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Biliyorsunuz ve görüyorsunuz, hayat kimseye kalmıyor. Ne padişahlara kalıyor, ne reisicumhurlara kalıyor, ne evliyâullaha kalıyor, ne en-

biyâullaha kalıyor... Her şey boş! Hocamız da böyle söylemiş: Her şey boştur. Bütün iş, Allah'ın sevgili kulu olmakta...

İnsan Allah'ın sevgili kulu oldu mu, o zaman işler değişiyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri bir hadîs-i kudsîde şöyle buyurur:³

وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا

يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ؛ فَإِذَا

3 7 Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2384, Rikâk, 84/38, no:6137; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.58, *Birr ve İhsân*, no:;347; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.206, no:7833; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XII, s.520, no:7087; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.346, no:6188, Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.4; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.460, no:8750; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.380; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.175, no:1438; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXVI, s.96, no:5460; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.221, no:7880; Ebû Ümâme RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.256, no:26236; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.139, no:9352; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.327, no:1457; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Evliyâ*, c.I, s.23, no:45; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVII, s.277, no:7491; Hz. Aişe RA'dan.

Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.381; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.168, no:4445; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.232; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.192, no:20301; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.229, no:1155-1160 ve c.VII, s.770, no:21327; *Mecmaü'zZevâid*, c.II, s.513, no:3498, 3499; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.82, no:6898; Nevevî, *Riyâzu's-Sâlihîn*, c.I, s.246, no:1.

سَمِعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ
الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا (خ. عن أبي

(هريرة)

(*Ve mâ tekarrabe ileyye abdî bi-şey'in ehabbe ileyye mimme'fteradtü aleyhi*) [Kulum bana, kendisine farz kıldığım ibadetlerden daha sevimli bir şeyle yaklaşamaz; en çok farz ibadetlerle yaklaşır. (*Ve mâ yezâlû abdî yetekarrabû ileyye bi'nnevâfili hattâ ühibbehû*) Kulum nâfile ibadetlerle de bana yaklaştırmaya devam eder, nihayet o kulumu severim. (*Feizâ ahbebtühû*) Bir kere de onu sevdim mi, (*küntü sem'ahü'l-lezî yesmeu bihî*) işittiği kulağı olurum; (*ve basarahü'llezî yübsiru bihî*) gördüğü gözü olurum; (*ve yedehü'lletî yabtışü bihâ*) tuttuğu eli olurum; (*ve riclehü'lletî yemşî bihâ*) yürüdüğü ayağı olurum.]

Yâni, “Onun gören gözü olurum, işiten kulağı olurum, söyleyen dili olurum, tutan eli olurum, yürüyen ayağı olurum... O kulum benimle görür, o kulum benimle işitir, o kulum benimle söyler, o kulum benimle elini uzatıp işini yapar... O kulum benimle varacağı yere varır.”

Tabii, bu hadis-i kudsî üzerinde insanlar ne kadar düşünse, yeridir. Allah’la gören bir kula gizli kalır mı? Allah her şeyi bilmiyor mu?

(*Va'llàhu bimâ ta'melûne basîr.*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri sizin işlediğiniz her şeyi görmektedir.”(Bakara, 2/265; Âl-i İmran, 3/156; Enfal, 8/72)

Allah her şeyi görmüyor mu, her yerde hâzır ve nâzır değil mi, her şeyi bilmiyor mu? O zaman Allah’la gören kul, her şeyi bilir,

Allah’ın bildirmesiyle bilir. Hocamız’da bunu görürdük. Misallerini anlatacağım.

Allah’la duyan bir kul, başka kulların duymadığı şeyi duyar. Dilinde Allah’la konuşan, söyleyen kul, ârifâne söz söyler, insanların gönüllerine hitab eder. İnsanların gönüllerindeki sorularına, sormadan cevap verir. Allah’la varacağı yere varan kul için, mesafe bahis konusu olmaz. Tayy-i zaman olur, tayy-i mekân olur. Mekân ve zamanın önemi kalmaz, bir yerden bir yere tarketü’l-aynda gider. Yâni Allah’la olunca bir kul, çok muazzam ikramlara nâil olur, çok değişik hallere nâil olur.

Bu hadis-i kudsîdir, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuştur. Hocamız cennet mekânın üzerinde bu hallerin, bu hadis-i şerifte bildirilen şeylerin hepsi zâhirdi.

c. Hocamızın Tasarrufu ve Kerametleri

Birkaç misal söyleyeyim. İhvânımızdan meşhur bir zat-ı muhterem Amerika’da uçağa binmiş, uçak fırtınaya tutulmuş havada, düşecek hale

gelmiş. Çok sarsıntı olmuş. Öyle bir sarsıntı ki, uçak parçalanacak, dağılacak, nerdeyse düşecek gibi olmuş. Herkes ölüm telâşına, ölüm korkusuna düşmüşler. Bizim bu kardeşimiz de—kendisi anlattı bana, başkalarına da anlattı sonra— Hocamız’a rabıta yapmış. Yâni gözünü kapatmış, evliyâ diye, hocam diye Hocamız’ı düşünmüş. El-hamdü lillâh uçak sakinleşmiş ve varacakları yere düşmeden varmışlar.

Sonra buraya geldiği zaman, Hocamız mütebes-sim, “Uçak seni bayağı telaşlandırdı, epeyce korkuttu değil mi?” diye o söylemeden söylemiş. Amerika’daki şeyi insan İstanbul’dan, normal olarak görür mü? Görmez. Amma, Allah gösterince görür. İşte o hadis-i kudsîde benimle görür dediği, böyle oluyor.

Sami Efendi’nin ihvânından bir zat kendisi anlattı. Fatih Camii’nde ikinci namazını kılmış. Cenaze de varmış, “Allahu ekber!” demiş, cenaze namazını da kılmış ama, yanlışlık yapmış cenaze namazında... Ondan sonra, “Hadi ne yapayım pazar günü,

İskenderpaşa’da hadis dersi var!” diye buraya gelmiş.

Hocamız’ın hali öyleydi. Yâni başka şeyhlere mensub insanlar da çok teveccüh eder, gelirlerdi. Evlerinde misafir ederlerdi, baş tâcı ederlerdi. Hocamız’ın böyle, dikkatle takip edilecek bir hali vardı.

Buraya gelmiş oturmuş. Hocamız şu karşıda, minderde dersi anlatırdı. Dersten zevk alma-

mış. Muhterem kardeşlerim! Feyiz olduğu zaman, insan her şeyin tadını duyar. Hasta olduğu zaman, ağız hiç bir güzel yemeğin tadını almaz. Hastaya yemek yediremezsin, “Canım istemiyor!” der. Neden? Hasta... Ama sıhhatli olduğu zaman, tadını duyar.

Şimdi bu hadis-i şeriflerin tadına doyum olmaz. Neden? Rasûlüllah SAS Efendimiz’in kelâmıdır. Hadis-i şeriflerin içinde kimisi namaza ait hadis gelir, kimisi taharete ait hadis gelir. Kimisi abdeste ait, kimisi gıybeteye ait, kimisi zekâta ait... Çeşitli hadis-i şerifler gelir. Hepsi böyle heyecanlı bir hikâyeye gibi olmaz ki... Hadis-i şeriftir bu, “Efendimiz böyle buyurmuş.” diye dinimizi öğreneceğiz.

Diyor ki, “Hoşlanmadım dersten... Hadisler bana tatsız geldi, Hocamız’ın anlatması tatsız geldi.” diyor. Kendi anlatıyor bana, ismi yanımda, bildiğim bir isim. Hocamız dersi kesmiş:

“—Allah Allah, bu zamâne insanları ne acaibdir! Cenaze namazını doğru düzgün kılmaz, hata eder. Burada kendisine vaaz beğendiremezsin!” demiş.

Yâni, bir taraftan burada hadis dersi okuyor, bir taraftan da cemaatin gönlünden geçenlerle alâkası var. Bu beşerî bir takatle yapılmaz muhterem kardeşlerim, Allah yardım ederse, yapılır. Allah’ın sevgili kullarına has bir özelliktir bu.

Rüyalara Hocamız’ın muazzam bir tasarrufu vardı. Ne demek rüyalara tasarruf? Birisinin rüyasını bilirdi, birisinin rüyasına girerdi. Birisine

istediği rüyayı gösterme kabiliyeti olduğu anlaşıyor olaylardan...

Misâl: Sâime Hanım vardı. Allah rahmet eylesin, vefat etti.

Öğretmen Sâime Hanım derlerdi. Kendisi dul bir öğretmen hanım olduğu için hacca gidememiş. Aşık da... Hocamız’a demiş ki:

“—Efendim, mahremsiz hacca gidilmiyor. Ben de hacca gidemedim, çok da canım istiyor, aşıkım, oraları görmek istiyorum!” filân demiş.

Hocamız:

“—Ben seni götüreyim hacca...” demiş.

Sâime Hanım kendisi anlattı bana, rahmetli. “Ben de sandım ki; hac mevsimi gelecek, Hocamız bana da bilet alacak, beraber uçağa bineceğiz, hacca beraber gideceğiz sandım.” diyor. Evi şuracıkta idi, ön sokakta. Eve gitmiş. Hani gece erken kalkanlar, sabahla öğle arasında uyumak ihtiyacı duyar. Çünkü ötekiler gibi değil ki, geceden uyanık, zikretti, tesbih çekti, derişlik yaptı. Öğleye doğru evinde uyumuş.

Uyuduđu zaman rüyasında Hocamız yanına gelmiş. Önüne düşerek Mekke-i Mükerrreme’ye gitmişler, Kâbe-i Müşerreffe’yi tavaf etmişler. Safâ ile Merve arasında sa’y eylemişler. Arafat’a çıkmışlar. Cemreleri taşlamışlar... Rüyada aynen böyle görmüş. İki saat önce, “Ben sana haccettireyim!” dedi. İki saat sonra Sâime Hanım’a böyle rüya göstertiyor.

Celâleddin Ökten Hocaefendi, kendisi büyük akâid alimi, ilm-i kelâm alimi... Yüksek İslâm Enstitüsü'nde, imam-hatip okulunda bu dersleri veren alim, fâzıl kimse... Şikâyet etmiş Hocamız'a, demiş ki...

Hac yasak o zaman. Devlet pasaport vermiyor, hacca vize vermiyor ve pasaportlara damga vuruyor. “Bu pasaport dışarıda her memleket-te geçer ama, hac mevsiminde Suudi Arabistan için geçerli değildir.” diye damga vuruyor pasaportlara. Kimseye de öyle pasaport vermiyor. Elli sene önce, kırk sene önce, eski hadise...

Mürid, Hocamız'dan yaşlı, Hocamız'a intisab etmiş. Büyük alim, yâni zâhir gözüyle bakılsa, Hocamız'dan daha yüksek tahsilli, daha büyük alim... Ama Hocamız'a intisab etmiş, aziz ve muhterem kardeşlerim! Neden? Ma'rifet ilmi ilimlerin en üstünüdür de ondan... Öteki ilimler, onlar kitapların, satırların ilimleri; ma'rifetullah gönüllerin, sadırların ilmi olduğundan o en yüksek olduğundan, o Hocamız'a intisab ediyor.

Gelmiş:

“—Efendim, pasaport için müracaat ettim. Nüfuzlu talebelerim var, sevdiğim tanıdıklar var. Onlar da bana hürmet ederler. Yardımcı olmaya söz verdiler ama, altı ay geçti, hâlâ pasaportum Ankara'dan gelmedi.” diye şikâyet etmiş, durumu arzetmiş Hocamız'a...

Hocamız da ön tarafta otururdu şurada:

“—Yakında alırsın inşaallah!” demiş.

Celâl Hoca orada Hocamız’ın önünde otururken, bir uyku bastırmış kendisini, uyumuş. İhtiyar zâten, böyle zor yürürdü. Bastonu vardı, adımları dikkatli atardı. Yetmiş küsür yaşında insandı.

Uyumuş, rüyasında kendisini Ankara’da pasaport dairesinde

görmüş. Memur pasaportu çıkartmış:

“—Hocam, buyurun, pasaportunuz hazır!” demiş, vermiş rüyada.

O, pasaportu rüyada aldıktan sonra uyanmış, bir de utanmış: “Böyle bir mübarek zâtın huzuru uyunacak yer mi? Şu ihtiyarlığın haline bak! Şimdi ben burada uyudum kaldım, ayıp oldu.” diye kızarmış biraz, üzölmüş, utanmış. Hocamız’a böyle utanarak bakmış. Uyukladı ya Hocamız’ın önünde, ne kadar uyukladı? O rüyaları filân gördüğüne göre beş dakika mı uyukladı, horladı mı, ne oldu? Utanıyor yâni kendisi rüya gördüğüne...

Hocamız mütebessim, yüzüne böyle bakarak: “—Nasıl, pasaportu aldın mı?” demiş.

Hakîkaten de, birkaç gün sonra pasaport Ankara’dan gelmiş.

Muhterem kardeşlerim! Şimdi sağ olan, bu olayı bilen birkaç kişi, Hocamız’ı ziyarete gelmişler. O sırada Celâleddin Hoca oradaymış. Celâleddin Hoca’yı onlar arabalarına alıp, evine götür-

dükleri zaman, bunlara demiş ki:

“—Hocanızın kıymetini bilin! Hocanız’ın rüyalara bile tasarrufu var, hakimiyeti var. Hocanız’ın kadr ü kıymetini bilin! Ben bu Hocaefendi’ye yetişmeseydim, tanışmasaydım, intisab etmeseydim. Kendim sağlam bir iman ile göçeceğimden şüphe ederdim. Hocanızın kıymetini bilin, çok büyük zât...” demiş, Celâleddin Hoca.

Postacı bir zarf getirmiş, davetiye, Hocamız’a vermiş. O postacı da, dışarıda demin boynuma sarıldı, “Ben o postacıyım, emekli oldum.” dedi. O mu getirdi, ondan önceki memur mu, bilmiyorum artık, Allah selâmet versin... Onun da Hocamız’ın kerametleriyle ilgili hatıraları var ya, neyse...

Postacı zarfları vermiş. Hocamız bakmış, Yüksek İslâm Enstitüsü’nün Üsküdar Bağlarbaşı’nda temel atma töreni... Hocamız’ı da çağırıyorlar. İstanbul’un din alimlerinden, büyüklerinden birisi olduğu için çağırmışlar.

Hocamız demiş ki, önündeki şahsa:

“—Ben gidemem, al sen bu zarfı, sen git benim namıma vekâleten... Bir de orada bir konuşma yaparsın!” demiş.

“—Aman efendim, ben sizi nasıl temsil ederim? Hem de orada İstanbul’un müftüleri, diyanet işleri başkanları, yüksek rütbeli kimseler, herkes gelecek oraya... Ben onların karşısında nasıl konuşabilirim, ne söylerim?” deyince;

“—Hani Celâl Hoca hani, siz onu evine bıraktı-

ğınız zaman ne söylemişti size, onu söylersin!” demiş.

Halbuki kimseye söylenmiş değil, o Celâl Hoca’nın sözü. İki kişi biliyor. Bu şahıs hemen Hocamız’ın yanından çıkmış, öteki şahsın yanına gitmiş. Demiş ki:

“—Hani Celâl Hoca bir şey anlatmıştı: ‘Bu Hocanızın kıymetini bilin, rüyalara dahi tasarrufu var. Mânevî makamı çok yüksek...’ demişti. Bunu sen kimseye söyledin mi?”

“—Hayır, ben unuttum, kimseye söylemedim.” demiş.

“—Ben de söylemedim, sen de söylemedin; Hocamız nereden bildi, Celâl Hoca’nın bize söylediği sözü?”

Haa, Allah bildirirse bilir. Allah’ın sevgili kulu olunca böyle olur işler...

Aziz ve muhterem kardeşlerim, bunlar şahitli sözler. Biz de şüphe etmesini biliyoruz, biz de ilmî gerçekleri araştırmasını biliyoruz. Bir insan bir söz söylediği zaman, yalancı mı, doğrucu mu diye, biz de teraziye koyup ölçüp biçiyoruz. Bir adamın birisi demiş ki:

“—Bütün şeyhlere mevkii, makamı ben veriyorum!”

Hadi oradan yalancı, sahtekâr! Hiç aslı esası yok... Yalana yalan ama, bunlar şahitli isbatlı sözler.

Peki, Hocamız niye Yüksek İslâm Enstitü-

sü'nün temel atma töreninde o sözü söylemesini istedi o şahsın? “Celâl Hoca'nın sözünü söylersin!” diye niye dedi? Bir de o tarafı var işin, onu düşünmek lâzım!

Hocamız demek istiyor ki, aziz ve muhterem kardeşlerim: “—İnsan kuru kuruya ilm-i zâhiri öğrenirse iş tamam olmaz!” demek istiyor.

İlm-i zâhiri kuru kuruya öğrense, diplomaları alsa, duvara assa, iş bitmez. Mühim olan Allah'ın sevgili kulu olmak, takvâ ehli kul olmak, Allah'ın sevdiği kul haline gelmek... Onu anlatmak istiyor ve orada en çok söylenecek söz de o zaten...

Yüksek İslâm Enstitüsü'nü kuranlara ve orada okuyanlara ve oradan çıkanlara söylenecek en büyük nasihat ne?

“—İlm-i zâhirle iş bitmez, kalbini nurlandıрмаğa bak, Allah'ın sevgili kulu olmağa bak!” demekten başka söz söylenir mi? “Sen biraz din ilimlerini öğrenecek, öğrenmiş insansın, gâfil olma da Allah'ın sevgili kulu olmayı başar!” demekten başka nasihat mı olur?

Abdülhâlik-ı Gücdevânî Efendimiz ne buyuruyor? Kendisinden sonra makama geçecek olan Hâce Evliyâ-i Kelan Hazretleri'ne nasihatinde ne buyuruyor:

“—Evlâdım ilim öğren ama, ilmin yanında takvâyı da öğren!”

İlim yetmez. İlim müsteşrikte de var, Avrupalı alimde de var, mütekebbir alimde de var, imanı

zayıf alimde de var, içki içen alimde de var... Ben Ankara İlâhiyat Fakültesi'nde hocalık yaptım. Benim fakültemde, İlâhiyat Fakültesi'nde içki içen insanlar biliyorum ben... Metres tutan, metres hayatını yaşayan, nikâhsız, zinâ halinde yaşayan insanlar biliyorum.

İlim ilim bilmektir, İlim kendin bilmektir; Sen kendini bilmezsen, Bu nice okumaktır?

Yunus'un böyle sözü var, çok doğru... İlim öğrenecek, takvâyı öğrenecek, Allah'ın sevgisini kazanacak, rızasını kazanacak. Kazanamadıysa, rütbelerin hepsi boştur muhterem kardeşlerim! Doktorluklar, doçentlikler, profesörlükler, ordinaryüslükler... hepsi mezarın kapısında biter, hepsi orada kalır. Ondan sonrasında insanın kabrinde, ahirette, amel-i sâlihi yoldaş olacak, takvâsı yâr ve yâver olacaktır. Onu söylemek istiyor Hocamız...

Aziz ve muhterem kardeşlerim, misalleri çoğaltmak mümkün. Çoğaltmak, birkaç tane daha söylemek de istiyorum:

Hocamız fenne de âşinâ bir insandı. Saat tamir ederdi. Gittiği evde meselâ, bozuk bir saat varsa;

“—Verin şunu ben tamir edeyim!” derdi.

Başkalarının çalıştıramadığı saati alırdı eve, sanki Hocamız'ın salonu saat hastanesi, kliniği gibiydi. Eski yazılı, rakamlı, elli yıllık, seksen yıllık, yüz yıllık, iki yüz yıllık saatler orada öyle duvarda... Hepsi çalışırdı, hepsine öyle bakar-

dı. Bir merak tabii bu, kendisinin merakı...

Bu ön taraftaki evde otururken ev düzayaktı, salon bahçe ile hemzemindi ve camları çıplaktı, yâni demir filân yoktu. Biz de Ankara'daydık tabii, her zaman her şeyin ne olduğunu bilmiyoruz ama birisi gelmiş demiş ki:

“—Hocam, burası böyle cam, buraya demir yapalım!”

Demir yapmışlar, birer parmak kalınlığında kalın demirleri koymuşlar, camları sağlamlaştırmışlar. O gün hırsız girmiş... O güne kadar hiç hırsız girmeyen salona, o gün hırsız girmiş, saatleri toplamış... Saatlerin belki kimisi antika-dır, kıymetlidir. Saatleri toplamış, gitmiş.

Ama kimin saatini alıyorsun sen yâhu? Sen kimin evinden kimin saatini alıyorsun? Hırsız Horhor yokuşundan aşağı inerken, aşağıdan yukarıya doğru da elinde cop bir polis memuru geliyor-muş. Eskiden lastik coplar vardı polislerin elinde...

Polis şöyle aşağıdan yukarıya gelirken, yukarıdan gelen adama bakmış; kravatlı, fötr şapkalı, ütülü, güzel giyimli bir insan... Bir dikkatli bakmış, kim bu diye; a, sabıkalı birisi, hırsız... Elindeki copu şöyle kafasına, fotörüne bir tane patlatmış:

“—Sen beyefendi mi oldun yâ?” demiş.

Eski sabıkalı ya, “Sen beyefendi mi oldun?” diye fotöre bir tane patlatınca, hırsız zor tutmuş fotörü... Meğer bütün saatleri içine doldurmuş,

başına geçirmiş. Yâni üstünü arasan bulamayacaksın, saatler fotörün içindeymiş. Tabii böyle tutunca; “—Gel bakalım, bunları nereden aldın?” demiş. Saatler tekrar Hocamız’ın evine geri gelmiş.

Çok misalleri var... Bu Vehbi Vakkasoğlu kardeşimiz, çok enterasan bir tanesini anlattı, geçen seneki sene-i devriyede... Son devrin din alimleri hakkında bir kitap yazmağa karar vermiş. İşte isimleri tesbit etmiş, şu alimi yazacağım, bu alimi yazacağım diye... Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri’ni de yazacak. O da artık herkesin bildiği bir kimse diye, onu da yazmağa karar vermiş.

Bunun bu niyetini bir arkadaşı duyunca; Alem-dağ füze taburunda vazife gören bir astsubay arkadaşı demiş ki:

“—Güzel bir şey, ben de sana yardımcı olurum! Daireden izin alırım, bu eserinin daktilo edilmesinde ben de sana yardımcı olurum.” demiş.

Fakat o gün gelmiş, birlikte izinleri kaldırmış komutan. Bu astsubaya izin yok. Astsubay gelmiş, demiş ki:

“—Kusura bakma, ben sana söz vermiştim, daktilo etmene yardımcı olacaktım ama bizim füzelerde arıza oldu... Onun için, izinler kalktığı için, ben de gelemiyorum. Senin daktilo etmene yardımcı olamayacağım.” demiş.

Bu rampalar atom başlıklı füze atıyor, önemli cihazlar. Arızayı giderememişler. Teknisyen

çağırmışlar, giderememişler; Amerikalıları çağırmışlar, giderememişler... O sırada da teftiş olacak. Komutan çok kızmış ve çok üzölmüş, telâşlanmış. Teftişte arızalı çıkacak tesis; tabii o komutan için, siciline kötü bir yazı yazılacak. İzinleri ondan kaldırmış meğerse...

Bakın, ne kadar enteresan bir hadise muhterem kardeşlerim, ne kadar ibretli bir hadise! Geceleyin rüyasında aksakallı, pembe yanaklı nûrânî mübarek bir zat görmüş astsubay. O mübarek zât astsubaya demiş ki:

“—Evlâdım, sizin füzenin bulunmayan arızası, teknisyenlerin bulamadığı, Amerika’dan mütehasıs getirilmesine karar verilen esrârengiz arıza, büyük arıza füzenin şurasındadır!” diye rüyada söylemiş.

O da ertesi gün gitmiş komutana:

“—Komutanım, ben arızayı bulursam, benim iznim vardı, verir misin?”

“—Sen arızayı bul, ben sana iki misli izin veririm!” demiş.

Gitmiş, rüyada tarif edilen yerde arızayı aynen bulmuş muhterem kardeşlerim! Füzenin rampası, atma cihazı tamir olmuş; komutan da buna iki misli izin vermiş.

Daha başka kerametler var... Araba tutup daktilo yapacağı yere gelecek, orada keramet var, başka şeylerde keramet var... Onları da anlattı.

Sonradan Hocamız’ın bir anılma merasiminde,

böyle bir güzel boy resmi vardır Hocamız'ın, şurada incirin altında çekilmiş güzel bir resim... Onu görünce, "Hah..." demiş, "Rüyada bana füzenin arızasını söyleyen zât-ı muhterem buydu." demiş.

Allàhu ekber! Gelin bakalım bunu izah edin, ilericiler! Gelin bakalım devrimbazlar, gelin bakalım fizikçiler, kimyacılar; bu işi izah edin! Bu işi siz izah edemezsiniz. Bu işin bir tek izahı var: Allah bir kulunu sevdi mi, füzenin arızasını bile buldurtacak kabiliyet veriyor, kavuklu hoca bile olsa...

Allah'ın sevgili kulu olmak lâzım muhterem kardeşlerim! Başka çare yok...

Böyle bir kimseyi tanımayan kimseler, tabii bilemiyorlar. Ben Hocamız'ın hayatı ile ilgili birkaç satır yazdım, kitaplarının evveline koydum. Bizim radikal arkadaşlarımız var radikal dinci, kökten dinci... Herkesi beğenmezler, herkesi küfürle itham ederler.

"—Tasavvuf ayrı bir din, İslâm değil..." diyor meselâ, iddiası böyle... "Keramet yok!" diyor.

"—A kardeşim, ben görmedim." de, doğrusu o...

Sen görmemiş olabilirsin ama, biz bin tane keramet gördük. Bizim de aklımız senin aklından eksik değil. Tahsilimiz de seni üçe beşe katlar. Bizim de bilgimiz var, senin bilginden fazla teknik

bilgimiz var. Teknik Üniversite'de profesör olan

kaç tane ihvanımız var...

İşte bu öyle değil. Bu iş senin sandığın gibi değil, bu iş başka türlü bir iş...

“—Efendim, rüyalara tasarruf olur muymuş, bu şirkmiş.”

Niye şirk olsun, Allah sevdiği kula salâhiyet veriyor. Hadis-i şerifte yok mu? Sevdiği kula ikramda bulunuyor. Tabii işin esrarını söylemek de mümkün değil de, tadan bilir. Kör renkleri bilemez; gören bilir. Sen bu işi anlayamazsın; tadan bilir.

d. Maksat Allah'ın Sevgili Kulu Olmak

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Tabii, olan oluyor, göçen göçüyor, ölen ölüyor. Hocamız'ı sevmekten maksat nedir? Hocamız'ı sevmekten maksat, nasihatlarını tutmaktır, onun büyük makamından istifade etmektir, kendimize çeki düzen vermektir. Bizim de, Allah'ın sevgili kulu olmak için gayrete gelmemizdir.

Büyüklerin hayatlarını, Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de bildiriyor:

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ (مریم: ۱۶)

(*Ve'zkr fi'l-kitâbi meryem*) “Meryem'i kitapta yad et, an, zikret ey Rasûlüm!” (Meryem, 19/16)

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ (مریم: ۵۴)

(*Ve'z-kür fi'l-kitâbi ismâîl*) “İsmâîl’i kitapta anlat ey Rasûlüm!” (Meryem, 19/54) diye büyük zâtların, enbiyâullahın, evliyâullahın hallerini Kur’an-ı Kerim’de Allah bildiriyor. Neden bildiriyor? Bizim büyüklerimiz kısaca söylemişler: Kıssadan hisse çıkarması lâzım insanın...

Hocamız’ın yine çok sevdiği bir söz var, o da kayda geçsin:

Bir göz ki ânın olmaya ibret nazarında, Ol sâhibinin düşmanıdır baş üzerinde...

Sözün güzelliğine bak! Niyâzî-yi Mısrî’nin bu söz ama, Hocamız çok beğenirdi ve söylerdi bu sözü dâimâ... Bununla temessül ederdi, yâni misal olarak zikrederdi.

“Bir göz ki ibretle etrafa bakmıyor, böyle bir alışkanlığa sahip değil; o göz sahibinin başı üzerinde sahibinin düşmanıdır.” İbretle bakmasını bilmeyen günaha bakar. İbretleri görmeyen, hisse çıkartamayan, kendisini yola getiremez. Bu göz, ibret alsın diye, etrafa baksın, Allah’ın kudretini görsün diye verilmiş. Güzel yönde kullanılması lâzım! Kötü yönde kullanılmaması lâzım! Yanlış yalan yolda kullanılmaması lâzım!

Tabii, Allah-u Teâlâ Hazretleri nasib edince, sevgili kulları

böyle oluyorlar; füzecinin bilemediği teknik arızayı biliyorlar. Şu karşıda bazıları oturmuşlar da, “Hocamız iyidir hoştur, evliyâdır ama...” Evliyâlığını da kabul etmişler, çünkü halvetlere girdiler çıktılar, kerametlerini her zaman görü-

yorlar. “İyidir, güzeldir de siyaseti anlamaz!” demişler.

Vay şaşkın vay! Vay zavallı vay! İşin önünü, sonunu gören, Allah tarafından kendisine gösterilen insanın, sen ayağının tozu olamazsın! O on sene sonrasını görür, yirmi sene sonrasını görür... İleride evliyâ olacak çocuğu küçüklüğünden sezer. Ve bunlar isbat edilmiş hadiselerdir.

Bütün mesele Allah’ın sevgili kulu olmaktır; Kur’an-ı Kerim’e yapışmaktır, Peygamber SAS Efendimiz’in sünnet-i seniyyesine yapışmaktır, bid’atlardan uzak durmaktır, güzel ahlâka sahip olmaktır.

e. Tasavvuf Nedir?

Tasavvuf nedir muhterem kardeşlerim?

1. Nefsi terbiye etmek, kötü huyları atmak, iyi huyları almaktır.
2. Kalbi tasfiye etmek, gaflet perdelerini yırtmak, gönül gözünü açmak, ma’rifetullahı er-mektir.
3. Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne mutî bir kul olmaktır. Emirlerini tutmak, yasaklarından kaçmaktır. Allah’ın sevdiğini sevmektir, sevmediğini sevmemektir.

Onun için evliyâullah her zaman melek gibi değildir. Hocamız şu minbere çıktığı zaman, minberde hutbe okurken, bir korkumuzdan yüzüne bakamazdık... Öyle celâlli hutbe okurdu ki burada, başımızı kaldıramazdık...

Neden? Kızılacak yerde kızmak, kemâldir. Kızılacak yerde de yumuşaklık, zaaftır. Kızılacak yerde, kızılacak insana kızmak lâzım; eğri insana eğriliğini zamanında söylemek lâzım! Doğru insanı da, çamurların içinde bile olsa, elinden tutup kaldırmak lâzım! Evliyâullahın işi budur. Allah’a itaat etmek, emirlerini tutmak, yasaklarından kaçmak; Allah için sevmek, Allah için kızmaktır.

Biz Hocamız’ın bütün hallerini, şöyle hafızamızı yokluyoruz, sonra kitapları okuduğumuz zaman el-hamdü lillâh görüyoruz ki, Hocamız cennet mekân tamâmen Peygamber SAS Efendimiz’in sünnet-i seniyyesi yolunda... Tamâmen. Peygamber SAS Efendimiz’in ahlâkını sordular Hazret-i Aîşe-i Sıddîka Vâlidemiz’e: “—Nasıldı Rasûlüllah’ın ahlâkı ey mü’minlerin annesi, yâ Ümme’l-mü’minîn, yâ Aîşe-i Sıddîka? E şimdi bir cümle ile cevap verilir mi böyle bir soruya? Ne cevap verdi Aîşe Vâlidemiz: “—Sen Kur’an-ı Kerim’i okumaz mısın?

(كَانَ خُلُقُهُ الْقُرْآنَ (م. حم. طس. هب. عن عائشة)

RE. 543/6 (*Kâne hulûkühü’l-kur’ân*)⁴ “Rasû-

4 Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.163, no:25341; Buhârî, *Edebü’lMüfred*, c.I, s.115, no:308; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.I, s.30, no:72; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.154, no:1428; Hz. Aîşe RA’dan.

Lafız farkıyla: Müslim, *Sahîh*, c.I, s.512, no:746; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.426, no:1342; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.410, no:1475; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.171, no:1127; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VI, s.292, no:2551; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.499, no:4413; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.I, s.168,

lüllah Efendimiz'in ahlâkı Kur'an-ı Kerim idi.” buyurmuş. Rasûlüllah SAS peygamberlerin ser-veri, kâinâtın önderi, ekremü'l-halk, eşref-i mahlûkât; insanların, mahlûkatın, cinlerin en şereflişi... Peygamber Efendimiz hem çok merhametli, hem de çok celâletli ve kahraman... Denge var, ikisi de var... Harbde en önde, en kahraman... Sulhta en merhametli, en cömert; fakirlere fukaraya iyilik yapan, elindekini sonuna kadar veren... Mesele, ahlâkı her yönüyle almak... Bir tarafını alıp, bir tarafını bırakmak değil. Bir tarafını alıp bir tarafını bırakırsa, yarım ahlâk olur. İslâm ahlâkı nasıldır? Müsamahadır, hoşgörü diyorlar şimdi; hoşgörü, hoşgörü, hoşgörü... Yunus Emre hoşgörülüymüş, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî hoşgörülüymüş... Vallâhi de, billâhi de değil! Ya bunlar Yunus Emre'yi okumuyorlar, Mevlânâ Celâleddîn'i tam okumuyorlar; ya da yalan söylüyorlar...

Çünkü, Yunus Emre KS'in öyle celâlli şiirleri var ki... Öyle de olması lâzım! Celâl zamanında celâl, cemâl zamanında cemâl lâzım!

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî müsamahalıymış; öyle şey olur mu? Öyle celâlli halleri var ki...

Vezirin birisi gelmiş, kelime konuşmamış, “Hoş geldin!” dememiş. Vezir, bakan yâni... Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî konuşmamış. Hani Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî müsamahalıydı, yalancılar? Tanımıyorsunuz veya saklıyorsunuz.

no:425;

İbn-i Sa'd, Tabakâtü'l-Kübrâ, c.I, s.364; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk; c.III, s.382; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.255, no:18378 ve s.380, no:18718.

Durmuş durmuş; koca vezir, geldi bir hocanın ayağına... Hoca iltifat etmiyor, kapısını açmıyor, buyur etmiyor, “Nasılsın?” demiyor. Ötekiler önünde dokuz takla atarken, eğilirken, bu kaşlarını çatmış karşısında duruyor. Mânevî heybeti var... Durmuş durmuş;

“—Efendim, bana nasihat eylesene...” demiş.

Vezir Mevlânâ Hazretleri’nden nasihat istiyor. Şöyle dönmüş:

“—Ben sana ne diyeyim evlâdım? Seni Allah sultan yaptı, sen şeytana kulluk ediyorsun! Seni sultan yapan, vezir yapan Allah, şeytan değil; sen Allah’a kulluk etmiyorsun, şeytana kulluk ediyorsun! Sana Allah kullara merhameti emretti; sen kullara zulmediyorsun! Ben sana ne diyeyim?” demiş.

Adam başlamış hüngür hüngür ağlamağa... Kazık gibi, dosdoğru söz.

Evliyâullahın hali budur. Yâni, susulacak zamanda susar, konuşulacak zamanda konuşur. Bizim Ali Ya’kub Cenkçiler Hocaefendi’yi de çok severim, ona da Allah rahmet eylesin... Bir de bugün duydum, bizim Nureddin kardeşimizin babası, eski Eyüb imamı vefat etmiş dün; mekânı cennet olsun, Allah rahmet eylesin... İhvânımızdandı, mübarek insanlardı; Allah cümlesine rahmet eylesin...

Bu Ali Ya’kub Hoca hastanede yatarken, zamanında çok yüksek mevkide olan, onun da amiri olan birisi gelmiş, hastanede onu ziyaret etmiş.

Ali Ya'kub Hoca hoşuma gidiyor, mert insan çünkü...

“—Sen çok akıllı bir insansın. Bir de bu aklını hayra kullansana!” demiş.

Bak nasıl söylüyor, “Şerre kullanıyorsun!” diye nasıl söylüyor, dobra dobra...

Hocamız da ameliyat olduğu zaman, yüksek mevki makam sahipleri kendisini ziyaret etmişti. Onlara bir güzel nasihat etmişti.

Hocamız cennet mekân, Peygamber SAS Efendimiz'i anlatırken (*Kâne hulûkühü'l-kur'ân*) dediği gibi, Hazret-i Aişe RA'nın; Rasûlullah'ın hadis-i şeriflerini okuyorum da sevgili kardeşlerim, bakıyorum ki, “Aaa, Hocamız da tam böyleydi...” diyorum. Hazmetmiş, Rasûlullah'ın ahlâkına benzetmiş kendisini...

Tasavvufta *fenâ fi'r-rasûl* ne demek muhterem kardeşlerim? Gideceksin, Rasûlullah'ın içinde fânî olacaksın, bedavadan çıkacaksın... Öyle şey olur mu? Rasûlullah'a âsî olarak, Rasûlullah'ın sünnetini çiğneyerek, Rasûlullah'ın sünnetini tutmayarak *fenâ fir-rasûl* olur mu? Olmaz!

Bir insan Rasûlullah'a uymuyorsa, o hiç bir şey olmaz! “Bid'at ehlinin, Allah namazını, haccını, orucunu, zekâtını, farzını, nafilisini kabul etmez.” diyor Peygamber Efendimiz. Sımsıkı sarı-lacak sünnet-i seniyyeye...

Hocamız melek gibiydi, minbere çıktığı zaman ödümüz patlardı konuşmasından... Okudum,

işte bu Râmuz kitabının sonuna geldiğimiz zaman okuduk: Rasûlullah Efendimiz de minberde iken celâlli imiş. Aynen yolunda gidiyor Rasûlullah Efendimiz'in...

Peygamber SAS ev halkına müşfik imiş, biraz da şakacı imiş ev halkıyla... Hocamız da ev halkıyla şakacıydı. Aynen... Ne tahmin edersiniz Hocamız'ı? Kaşları çatık, içeri girecek; herkes elini öpüyor, eteğini öpüyor... Hayır; latîfeciydi, şakacıydı, tatlıydı. Efendimiz SAS'in ahlâkı çünkü...

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize, dinimizin hakikatlerini görmeyi nasîb etsin... Hakikatleri görmeyince, insanın ünvanı, doktoraları, ihtisasları para etmiyor. Hakikatleri gösterebilir Allah-u Teâlâ Hazretleri... Yolunca yürütsün...

Yolunca yürüyene de, makama çıktığı zaman öğretiyor muhterem kardeşlerim! Onun için büyüklerden birisi buyurmuş ki:

. ما اتخذ الله وليًا جاهلًا، ولو اتخذه لعلمه .

(*Me'ttehzâ'llâhu veliyyen câhilâ*) “Allah hiç câhil velî edinmemiştir. Evliyâullah câhil değildir. (*Ve lev ittehzehû leallemehû*) Eğer bir câhili velî etmişse kendisine, sevmişse; öğretir onu, cahillik kalmaz.” Allah'ın sevgili kulu olduktan sonra cahillik kalmaz. Şeriata aykırı iş yapmaz. Fakihler soru sorarlar da, onlara öyle cevap verir ki, fakihler bile ağzı açık kalır. Neden? Okumadı ama, Allah öğretti. “Beni medresede hocam öğretti değil, (*eddebenî rabbî*)

Rabbim öğretti.”

Allah öğrettiği zaman, her şeyi bilir. Gözünden perdeler kalkar, şu şöyledir, şu şöyledir diye sayar.

Ulu Cami’nin açılması zamanında Bursa’da:

“—Şeyhü’l-islâm mı okusun hutbeyi, falanca mı okusun, filânca mı okusun, Emir Sultan mı okusun?” demişler.

“—Hayır, hayır, hayır...” “—Kim okusun?” demişler:

“—Burada Somuncu Baba diye bir zât var, o okusun!” demişler.

Israr etmişler, rica etmişler padişahın adamları. Somuncu Baba çıkmış, Ulu Cami’de hutbe okumuş, Fatiha’yı yedi türlü tefsir etmiş. Birisini ikisini bazıları anlamış, üçünü dördünü bazıları anlamış, beşini altısını bazıları anlamış... Bir tanesini kim bilir kaç kişi anladı? Derece derece, derece derece yükselttin mi, anlayan anlar, anlamayan öyle bakar. Bir onun ağzına bakar, bir öbürünün ağzına bakar.

Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin sevgisini kazanmağa çalışmak lâzım!

Süleymaniye Kütüphanesi’nde çalışıyordum. Çok güzel kitaplar var, ben de kitapları, yazma eserleri seviyorum. Güzel notlar aldım. Hoşuna gider diye de, geldiğim zaman bazen Hocamız’a okuyorum.

Defterimde var, Arapça birisi bir şiir yazmış:

“—Yâ Rabbi, her ne kadar günahkâr bir kul isem de, gene günahı isteyerek yapmadım, sana imanım tamdır.” filân diye, böyle bir şiir yazmış.

Ben bunu okudum, Hocamız hoşlanacak sandım. Kaşlarını çattı:

“—O teselli, öyle şey olmaz!” dedi.

Yâni böyle sapasağlam takvâsı vardı. Hiç o şiiri hoş görmedi. “Yâ Rabbi, günah işledim ama, gene sana inanarak işledim, affedersin...” filân gibi bir şeye hiç müsamaha etmedi. “Öyle şey olmaz!” dedi.

Büyükler diyorlar ki:

“—İşlediğin günahın küçük deme, kime karşı işlediğini düşün!” “—Küçük bir günah işledim, basit bir günah...” diyor.

Meselâ, “Sigara içmek mekruh...” diyorsun, herkes müttefik. Haram diyenler var. En aşağısı mekruh diyor. Doktorlar yasak diyor, “Kendini zehirliyorsun!” diyor. Mükeyyefat, mekruh...

“—Efendim, mühim değil.” diyor, önemsemiyor, içiyor. Böyle evliyâlık olur mu, böyle tasavvuf olur mu? “—Efendim, haram değil ki, mekruh...”

Haa, günahı küçük görme; günahı kime karşı işlediğini düşün, cürmünün büyüklüğünü oradan anla! Kime karşı işliyorsun bu küçük günahı? Rabbine karşı, Allah-u Azîmü’ş-şân’a karşı işliyorsun. Allah’a karşı işlenen suçun küçüğü olur mu? O makama o saygısızlık olur mu? Küçük de

olsa, yapmayacak; çünkü makam büyük, makam yüce...

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Allah-u Teâlâ Hazretleri bizleri kusurlarımızdan kurtarsın... Bizde sevmediği ne gibi hal ve huy ve sıfat varsa, bizi onlardan pâk eylesin... Bizi sevdiği sıfatlarla sıfatlandırsın... Sevdiği amellere muvaffak eylesin... Sevdiği ilimlerle gönlümüzü doldursun... Sevdiği yollarda yürütsün... Sevdiği kulları ile dost eylesin...

Ömrümüzü sevdiği bir şekilde geçirip, huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmayı nasib eylesin...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
13. 11. 1994 - İskenderpaşa Camii

[Bütün ANMA PROGRAMLARI'na PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ